

Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi Teataja

Nr. 7.

17. mail 1933.

Nr. 7.

Määrus õppetöö vaheaegade ja üldiste ning kohalikkude pühade kohta 1933/34 kooliaastal. Hariduse- ja sotsiaalmin. Koolivalitsuse 1933 a. 6. mai ringkiri nr. 3193 pedagoogiumi eriharul lõpetanud õpetajaameti kandidaatide praktikaaja täitmise asjas.

Keskkooli õppenõukogu koosoleku kokudord.

Hariduse- ja sotsiaalmin. Koolivalitsuse teadaanne õpetajate suvekursuste kohta 1933 a.

AMETLIK OSA.

MÄÄRUS ÕPPETÖÖ VAHEAEGADE JA ÜLDISTE NING KOHALIKKUDE PÜHADE KOHTA 1933/34 KOOLIAASTAL.

RT 42 — 1933, 339.

Alus: Avalikkude algkoolide seaduse (RT 46—1931) § 39, Avalikkude kesk- koolide seaduse (RT 155/156—1922) § 19, Tööstuslikkude koolide seaduse (RT 1—1926) § 17, Majanduskoolide seaduse (RT 1—1926) § 14 ja Eraõppeasutuste seaduse (RT 97—1927) § 19.

§ 1. Õppetöö algab 1933/34 kooliaastal kesk- ning kutsekoolides esmaspäeval 28. augustil, linnasasuvas algkoolides reedel 1. septembril, maalasuvate algkoolide esimestes klassides esmaspäeval 18. septembril ja nende koolide muudes klassides esmaspäeval 2. oktoobril. Linnasasuvas algkoolides võib alata koolitööd vastava koolivalitsuse otsusel ka esmaspäeval 11. septembril, kui kohalikud olud seda nõuavad.

§ 2. Õppetöö seisab kõigis koolides 30. ja 31. oktoobril.

§ 3. Jõulupühade puhul lõpeb õppetöö kõigis koolides neljapäeval 21. detsembril kell 12 ja algab maalasuvais algkoolides teisipäeval 2. jaanuaril, teistes koolides — esmaspäeval 8. jaanuaril.

§ 4. Kevade- (ülestõusmise-) pühade puhul lõpeb õppetöö linnasasuvas algkoolides ning kesk- ja kutsekoolides — laupäeval, 24. märtsil kell 12 ning maalasuvais algkoolides kesknädalal 28. märtsil kell 12 ja algab õppetöö peale pühi maalasuvais algkoolides kesknädalal 4. aprillil, teistes koolides esmaspäeval 9. aprillil.

§ 5. Suviste- (neli-) pühade puhul õppetöö lõpeb kõigis eelmises (4) paragrahvis tähendatud koolides reedel 18. mail kell 12 ja algab jälle kesknädalal 23. mail.

§ 6. Suviseks õppetöö vaheajaks lõpeb õppetöö algkoolides neljapäeval 31. mail ja muus koolides laupäeval 9. juunil kell 12.

§ 7. Peale §§ 2—4 näidatud päevade seisab õppetöö koolides kolmekuningapäeval 6. jaanuaril, palvapäeval 21. veebruaril, iseisvuse päeval 24. veebruaril, 1. mail ja ristipäeval 10. mail Pühade ja puhkepäevade seaduse (RT 155/156 — 1922) alusel ja a) kooli aastapäeval, b) neitsi Maria sündimise päeval 8. septembril, ristiülandamisepäeval 14. septembril ja neitsi Maria templisse viimise päeval 21. novembril neis koolides, kus õigeusulisi õpilasi on vähemalt 80%, ja d) kohalikul vabastamise päeval, kui seda päeva üldiselt pühitsetakse, sellekohase aktuse toimepanemiseks Haridusministeeriumi määruse üldiste ja kohalikkude pühade kohta (RT 149 — 1924) alusel.

§ 8. Kesk- ja kutsekoolides on õpilaste järelekatsed 24., 25. ja 26. augustil 1933 a. ja uute õpilaste vastuvõtmine samal ajal ning 11., 12. ja 13. juunil 1934.

Algkoolides on uute õpilaste vastuvõtmine 1933 aastal kolme päeva vältusel enne õppetöö algust ja järgnevaks 1934/35 kooliaastaks vastava koolivalitsuse otsusel 1. ja 2. juunil 1934.

§ 9. Riigikaitse eripäevad korraldatakse kesk- ja kutsekoolides 1934 aastal 31. maist kuni 8. juunini. Riigikaitsest õppusest tähendatud eripäevadel on kohustatud võtma osa 5—6 aastase kursusega koolide III—VI klassi ja 3-aastase kursusega koolides II ja III klassi meesõpilased, kusjuures koolide õppenõukogudel on õigus kooliarsti ettepanekul vabastada nõrga tervisega õpilasi kehaliste harjutuste iseloomuga õppustest.

§ 10. Õppejõudude teenistuse seaduse (RT 59 — 1931) § 13 ettenähtud kursused praktikaaga lõpetavaile õpetajaameti kandidaatidele korraldavad pedagoogilised õppeasutised 11., 12. ja 13. juunil 1934.

§ 11. Alevivolikogud võivad oma otsustega ühtlustada alevialgkoolide õppeaja linna algkoolide omaga; kui aga sellist otsust ei ole tehtud, töötavad alevialgkoolid ühisel ajal maalasuvate algkoolidega.

§ 12. Kõik õppetöoks vajalikud eeltööd, nagu õppetöö jaotus õppejõudude vahel, tunniplaani ja õpilaste nimestikkude koostamine, kooliruumide korraldamine, õppevahendite soetamine jm. tulevad toimetada enne õppetöö algust nõnda, et korralik õppetöö võiks alata käesolevas määruses näidatud päevadel.

§ 13. Koolides, mille õppetöö alguse ja lõpu kohta maksavad erikorraldused, tuleb käia erikorralduste järgi.

Tallinnas, 9. mail 1933 a. Nr. 3210.

Hariduse- ja sotsiaalminister H. Kukke.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

**Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1933 a. 6. mai ringkiri nr. 3193 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähe-
musrahvuste kultuurivalitsustele ja riigikoolide juhatajale
pedagoogiumi eriharu lõpetanud õpetajaameti kandidaatide
praktikaaja täitmise asjas.**

Õpetajaameti kandidaadid, kes on lõpetanud pedagoogiumi eriharu kursuse Pedagoogiumide seaduse (RT 43 — 1931) § 19 p. 2-a nõuete kohaselt, saavad nii algkooliõpetaja kui ka kesk- ja kutsekooli oskuslikkude ainete õpetaja kutse, kui nad on lahendanud kutsekomisjoni poolt neile määratud pedagoogilise ülesande ja rahuldavalt täitnud õpetajaameti kandidaadilt nõutava kaheaastase praktikaaja järgmistel tingimustel: 1) töötanud ühel ajal või üksteisele järgnevalt aastail nii algkoolis kui ka kesk- või kutsekoolis või 2) õpetanud oma eriainet täiendusekoolis ja üldhariduslikke aineid kas alg- või täiendusekoolis või neis kutsekoolides, kus õpetajalt ei nõuta kõrgemat haridust.

Kesk- ja kutsekooli õpetaja kutse omanikud, kes saanud selle kutse pedagoogiumi eriharu lõpetamise kaudu Pedagoogiumide seaduse § 19 p. 2-a korras pärast kaheaastase praktikaaja täitmist kesk- või kutsekoolis, võivad saada algkooliõpetaja kutse Õppejõudude teenistuse seaduse (RT 59 — 1931) § 30 alusel.

Õpetajaameti kandidaadid, kes lõpetanud pedagoogiumi eriharu kursuse Pedagoogiumide seaduse § 19 p. 2-b näidatud korras, saavad ainult kesk- ja kutsekoolide oskuslikkude ainete õpetaja kutsetunnistuse, kus tähendatakse, milliseid üldhariduslikke aineid tunnistuse omanikul on õigus õpetada alg- ja täiendusekoolides. Oma praktikaaja täitmiseks tuleb neil töötada kesk-, kutse- või täiendusekoolis.

Hariduse- ja sotsiaalminister H. Kukke.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Kinnitan,
12. mail 1933.

H. Kukke,
Hariduse- ja sotsiaalminister.

KESKKOOLI ÕPPENÕUKOGU KOOSOLEKU KODUKORD.

Alus: Vabariigi Valitsuse ja ministeeriumide korraldamise seaduse §§ 20 ja 23 (RT 28 — 1929).

I. Õppenõukogu koosoleku kokkukutsumine ja juhatamine.

§ 1. Keskkooli õppenõukogu koosolekute tegevuse aluseks on Avalikkude keskkoolide seaduse §§ 71—80 (RT 155/156 — 1922 art. 91 ja RT 59 — 1931 art. 461, § 95).

§ 2. Õppenõukogu koosolekuid peetakse õppeaastal vähemalt kord kuus.

§ 3. Õppenõukogu koosolek peetakse koolijuhataja või tema asetäitja kutsel või vähemalt $\frac{1}{3}$ osa õppenõukogu liikmete nõudmisel.

§ 4. Õppenõukogu koosoleku aeg ja koht ühes päevakorraga antakse teada koolijuhataja või tema asetäitja poolt õppenõukogu liikmetele kirjalikkude kutsete või selleks otstarbeks seatud raamatu kaudu. Teate saamise kohta annavad õppenõukogu liikmed oma allkirja.

§ 5. Õppenõukogu koosoleku juhatajaks on koolijuhataja või tema asetäitja.

§ 6. Õppenõukogu koosolekust osavõtmine on kõigile õppejõududele kohustuslik. Koosolekult puudumisest on õppejõud kohustatud teatama koolijuhatajale ühes puudumiste põhjustega enne koosoleku algust.

§ 7. Õppenõukogu liikmed on kohustatud võtma osa õppenõukogu koosolekul ettenähtud küsimuste arutamisest ja otsustamisest ja täitma kõiki koosolekuga ühenduses olevaid ülesandeid.

§ 8. Õppenõukogu koosolekult võib lahkuda, s.o. puududa mõne päevakorra punkti arutamisel ja otsustamisel, ainult koosoleku juhataja nõusolekul.

§ 9. Õppenõukogu koosolek on otsusevõimne, kui temast võtab osa vähemalt $\frac{2}{3}$ osa õppejõududest, nende hulgas koolijuhataja või tema asetäitja.

§ 10. Õppenõukogu koosolekud on kinnised.

II. Küsimuste arutamine ja ettepanekute esitamine.

§ 11. Koolijuhataja poolt esitatud päevakorda õppenõukogu võib muuta ja täiendada koosoleku alul enne päevakorra punktide juurde asumist. Küsimuste arutamine toimub koosoleku alul kindlaks määratud järjekorras. Koosoleku kestel algatatud küsimusi võib otsustamisele võtta samal koosolekul ainult koosoleku juhataja nõusolekul.

§ 12. Igal õppenõukogu liikmel on õigus võtta sõna ja esineda seletustega päevakorras olevate küsimuste asjas ning teha nende otsustamise suhtes ettepanekuid.

§ 13. Küsimuse arutamine õppenõukogu koosolekul toimub õppenõukogu liikmete poolt juhatajale ülesantud järjekorras, kusjuures koosoleku juhataja võib tarvitada sõna väljaspool järjekorda.

§ 14. Ülesmargitud kõneleja võib oma sõna tarvitamise õiguse edasi anda või sõnasaamise järjekorda vahetada mõne teise õppenõukogu liikmega. Kui sõnasoovija temale kättejõudnud sõnasaamise ajal ei viibi koosoleku ruumis, siis kaotab ta oma järjekorra.

§ 15. Asjaliseks märkuseks ja korra kohta antakse sõna kohe pärast kõneleja sõna lõpetamist. Isiklikkudes asjades antakse sõna koosoleku lõpul.

§ 16. Koosoleku juhatajal on õigus mõjuvatel põhjustel keelduda sõna andmast ühele kõnelejale üle kolme korra ühe ja sama asja

kohta. Koosoleku juhatajal on õigus kõnelejat peatada küsimuse arutluse kordamisel ja küsimusest kõrvale kaldumise puhul, samuti teha märkusi ja korrale kutsuda teravate ja haavavate üteluste tarvitamise korral. Pärast kolmekordset peatamist või kahekordset märkust võib koosoleku juhataja kõnelejalt kuni koosoleku lõpuni sõna ära võtta.

§ 17. Õppenõukogul on õigus tarbekorral ühe ja sama asja kohta lühendada kõnelemise aega ja piirata kõnelejate korduvat sõnavõtmist või kinni panna sõnasoovijate nimestiku.

§ 18. Ettepanekuid, nende parandusi ja täiendusi arutatava küsimuse kohta võib teha nii läbirääkimiste ajal kui ka pärast nende lõpetamist. Paranduste või täienduste ja korra suhtes tehtud ettepanekute kohta antakse sõna kahele poolt ja kahele vastu. Pärast läbirääkimiste lõpetamist antakse sõna ainult esitatud ettepanekute suhtes ja asjaliseks märkuseks ning hääletamise motiivide ja korra kohta.

§ 19. Koosoleku juhataja nõudmisel tuleb ettepanekud, nende parandused ja täiendused esitada kirjalikult.

III. Ettepanekute hääletamine ja otsustamine.

§ 20. Enne hääletamist avaldab koosoleku juhataja kõik ettepanekud ühes paranduste ja täiendustega.

§ 21. Pärast hääletamisele asumist kellelegi enam sõna ei anta ja uusi ettepanekuid teha ei saa.

§ 22. Parandused või täiendused ettepaneku kohta, millega ettepanekutegija ei ühine, pannakse hääletusele enne ettepaneku hääletamist. Hääletusele pannakse ettepanekud esitamise järjekorras.

§ 23. Hääletamine on koosolekul lahtine ja iga liige peab võtma seisukoha kas poolt või vastu. Küsimuse otsustamisel ei või jääda ükski liige erapooletuks.

§ 24. Avalikkude keskkoolide seaduse § 79 alusel loetakse otsus vastuvõetuks, kui esitatud otsuse poolt on enam kui pool koosolijaist; kui hääled poolenevad, siis annab koosoleku juhataja hääle enamuse.

§ 25. Kui on hääletamisel mitu ettepanekut ühe ja sama küsimuse kohta, siis hääletatakse kõik ettepanekud „poolt“ ja tunnustatakse see ettepanek vastuvõetuks, mis sai kõige suurema absoluutse enamuse koosolijaist. Ei saanud aga ükski ettepanek absoluutset enamust, siis loetakse kõik ettepanekud tagasilükatuks.

§ 26. Kui koolijuhataja õppenõukogu otsusega ei ühine, siis teatab ta sellest õppenõukogule samal koosolekul, mis kantakse protokollis ühes mitteühinemise põhjustega. Peale selle saadab koolijuhataja selle otsuse riigikoolides Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsusele ja teistes avalikkudes keskkoolides maa- või linnakoolivalitsusele seisukoha võtmiseks ja otsustamiseks, s.o. kinnitamiseks või mittekiinnitamiseks.

§ 27. Koosolekute otsused on maksvad nende vastuvõtmisega, kusjuures § 26-s ettenähtud õppenõukogu otsus loetakse maksvaks pärast kinnitamist vastava koolivalitsuse poolt.

IV. Protokollimine ja otsuste kinnitamine.

§ 28. Koosoleku käigu kannab õppenõukogu sekretär protokolliraamatusse, kuhu märgitakse koosoleku koht ja aeg, koosolijate nimed, päevakord, ettepanekud ja otsused, kuna läbirääkimiste kohta tehakse üldine kokkuvõte.

Eriarvamine kantakse protokollile ainult sel juhul, kui sellest koosolekul on teatatud ja eriarvamine kirjalikult esitatud.

§ 29. Protokollis tuleb tähendada ka puuduvate õppejõudude nimed ühes vastava märkusega, kas puudumisest on koolijuhatajale teatatud ja mis põhjusel puudub. Samuti kantakse protokollile õppenõukogu liikmete lahkumised (§ 8) koosolekult.

§ 30. Protokollile kirjutavad alla koosolekust osavõtnud õppenõukogu liikmed.

V. Kodukorra maksmahakkamine.

§ 31. Käesolev kodukord hakkab maksma 1. juunist 1933 a.

§ 32. Lisaks käesolevale kodukorrale keskkoolide õppenõukogud võivad omalt poolt tarbekorral maksma panna täiendavaid juhendeid õppenõukogu koosoleku pidamise alal.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Sekretär J. Feldmann.

HARIDUSE- JA SOTSIAALMINISTEERIUMI KOOLIVALITSUSE TEADAANNE ÕPETAJATE SUVEKURSUSTE KOHTA 1933 A.

I. Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi korraldusel.

1. 24. juulist kuni 19. augustini saksa keele kursused algkooli õpetajaile Tartus. Juhataja Tartumaa koolinõunik A. Kurvits. Osavõtjate arv piiratud 40-ga.

2. 24. juulist kuni 19. augustini käsitöö kursused algkooli õpetajaile Tallinna pedagoogiumi ruumes. Juhataja pedagoogiumi õpetaja Otto Tannebaum. Osavõtjate arv piiratud 40-ga. Üles anda ja järeleparimistega ühiskorteris asjas tuleb pöörduda h-ra Tannebaumi poole kuni 1. juulini.

3. 7.—26. augustini aiandusekursused algkooli õpetajaile Tartu linna aianduse-mesinduse kooli ruumes Jaama t. 28 (linna XII algkool). Juhataja A. Prima.

4. 12.—23. juunini kursused naiskutsekooli ja täiendusekooli õpetajaile töömaterjali värvimise alal Tallinna linna naiskutsekooli juures (Tui 12). Juhataja proua A. Varma.

5. 14.—19. augustini kursused algkooli õpetajaile kooliuuenduse alal Tallinnas, mille keskpunktis oleks „üldõpetus ja individuaalne õppeviis“. Juhataja Harjumaa koolinõunik J. Johanson. Osavõtjate arv piiratud 50-ga.

6. 4.—9. septembrini kursused algkooli õpetajaile kooliuuenduse alal Tartus, mille kavva kuuluksid:

- a) loengud individuaalpsühholoogiast j.n.e.;
- b) näitetundide pealtkuulamine;
- c) harjutustundide andmine;
- d) töökavade, tööjuhataste ja testide koostamine j.n.e.

Juhataja Tartumaa koolinõunik G. Reial. Osavõtjate arv 60—70.

II. Eesti õpetajate liidu korraldusel.

1. 2.—12. augustini pedagoogiline nädal Valgas. Juhataja Valgamaa koolinõunik A. Kõiv (aadress: Valgamaa koolivalitsus).

2. 11.—21. septembrini pedagoogiline nädal Kuresaares. Juhataja õpetaja E. Gerban (Kuresaare, Kauba 12).

Mõlemate nädalate töökorraldajaks on palutud h-ra J. Käis.

3. 12.—18. juunini õpilaste tundmise praktikum alg-, kesk- ja kutsekooli õpetajaile Akadeemilise Pedagoogika Seltsi kaasabil Tartu Ülikooli psühholoogia laboratooriumis.

Juhataja mag. Aleksander Elango (Tartu, Elisabeti 27 k. 1). Osavõtjate arv piiratud 50-ga.

III. Vene õpetajate keskliidu korraldusel.

1. 26. juunist kuni 29. juulini Eesti keele kursused vene õppekeelega algkooli õpetajaile ühes loengutega emakeele metoodika alal Narva-Jõesuus. Juhataja Ed. Maack.

2. 24. juulist kuni 26. augustini eesti keele kursused vene õppekeelega algkooli õpetajaile Petseris. Juhataja A. Anissimov.

IV. Pärnu lasteaednikkude ühingu korraldusel.

13.—22. juunini lasteaednikkude kursused Pärnus. Juhataja prl. J. Reiman (Pärnu, Karja t. 3).

V. Kehakultuuri sihtkapitali valitsuse ainelisel toetusel.

27. juunist kuni 15. juulini võimlemisõpetajate täiendusekursused Tallinnas E. Võimlemise Õpetajate Seltsi korraldusel. Ülesandmisi võtab vastu kursuste juhataja (Tallinna, E. Õpetajate Liit,

Tatari 3) kuni 10. juunini, kusjuures tuleb tasuda kursustest osavõtumaks kaks (2) krooni. Osavõtjate arv on piiratud ja võetakse vastu ülesandmise järjekorras.

Tallinnas, 12. mail 1933 a. Nr. 3231.

Direktor P. Mägraken.

Sekretär J. Feldmann.

MITTEAMETLIK OSA.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi teadaanne rahvusliku ärkamiseaja näituse korraldamise asjas.

Tartu asutiste poolt korraldatakse näitus „Eesti rahvuslik ärkamiseaeg“ Riigi Keskarhiivi ruumes (Tartu, Hetseli t. 1) s.a. 25. maist kuni 10. juunini. Näitus on avatud päeviti, kella 10—14.

Silmas pidades selle teemi aktuaalsust meie uuemas ajaloos ning ta tähtsust eriti õppivale noorsoole, soovitab Hariduse- ja sotsiaalministeerium selle näituse külastamist koolidele, kes korraldavad tähendatud ajal ekskursioone Tartu. Seejuures oleks tungivalt soovitatav, et suuremad ekskursioonid teataksid ette näituse juhatusele näituse külastamisest päev või kaks, või vähemalt mõni tund varem.

RIIGIKOHTU OTSUSTEST VÕETUD SELETUSI.

Hoolekande seaduse § 90 alal.

Hoolekande Seadus ega ka mõni teine seadus ei näe ette, et riik peaks abiandmise kulusid kandma sarnastel juhtudel, kui käesoleval korral, s.o. kui vallal tuleb abi anda HS § 90 korras isikule, kellel puudub alaline elukoht. Nende kulude kandmine aga lasub HS § 90 järgi valla omavalitsusel, ja asjaolu, et abiandjale vallale on jäetud õigus neid kulusid tagasi nõuda teiselt omavalitsuselt juhul, kui abisaaja alaline elukoht on teises vallas, ei tähenda sugugi, et juhul kui abisaajal kusagil alalist elukohta ei ole, siis peab riik abi andmise kulud katma. Põhiseaduse § 25 sarnast kohustust riigi peale ei pane.

Riigikohtu admin. os. t. nr. 340II — 1933.